

Indicador d'admissions a tractament per consum de substàncies psicoactives a les Illes Balears. Resultats de l'any 2019

1. INTRODUCCIÓ

Des de 1987 es recull l'indicador d'admissions a tractament a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en el marc del Sistema Estatal d'Informació Permanent sobre Addicció a Drogues.

L'indicador d'admissions a tractament per consum de substàncies psicoactives es defineix com el nombre de persones admeses a tractament ambulatori per abús o dependència en un any. En el cas que una mateixa persona faci més d'un tractament, només es considera la primera admissió.

S'entén per tractament qualsevol intervenció duita a terme per professionals qualificats per eliminar l'abús o la dependència de substàncies psicoactives o per reduir-ne la intensitat.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els principals objectius de l'indicador són els següents:

1. Descriure la situació i la tendència temporal de les característiques sociodemogràfiques, els patrons de consum i els problemes associats de les persones admeses a tractament per cada substància psicoactiva als centres notificadors.
2. Contribuir, conjuntament amb la resta d'indicadors (urgències, mortalitat, malalties infeccioses, enquestes a estudiants i a la població general), a entendre millor la situació del consum de substàncies psicoactives, amb la finalitat d'aportar informació útil per iniciar nous estudis, així com per dissenyar i implementar polítiques.

3. METODOLOGIA

Per elaborar aquest indicador es recull la informació a través d'un qüestionari del Pla Nacional sobre Drogues comú a totes les comunitats i ciutats autònomes.

La font de dades a les Illes Balears són els centres notificadors que duen a terme tractaments d'abús o dependència de qualsevol substància psicoactiva, seguint els criteris que es preveuen en el protocol del Pla Nacional sobre Drogues.

L'indicador de tractament es registra a través de la Fitxa d'informació bàsica d'admissió a tractament. Inclou, principalment, informació sobre les tres àrees que indica el Centre de Monitoratge Europeu sobre Drogues i Addiccions (EMCDDA):

- Informació sobre variables sociodemogràfiques.
- Aspectes relacionats amb l'inici del tractament.
- Informació relacionada amb l'addicció que motiva el tractament.

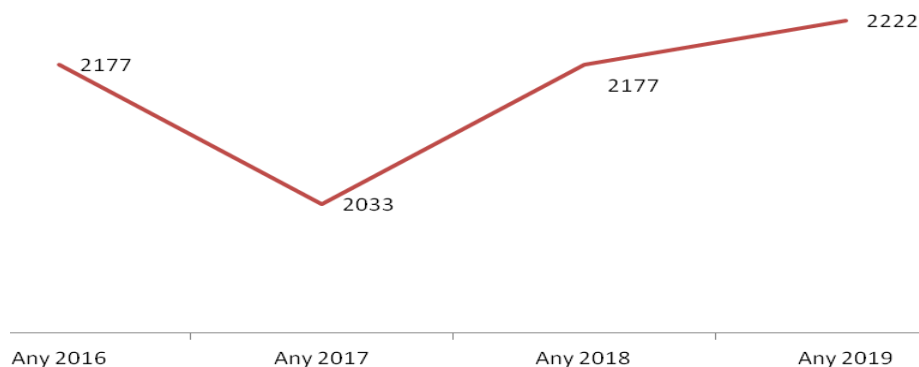
Aquestes dades es recullen de manera comuna a tots els centres de tractament ambulatori que hi ha a Europa. D'aquesta forma, se cerca disposar d'una base de dades que permetin comparar i extreure perfils de les persones que sol·liciten un tractament.

Les dades que aquí es presenten corresponen als inicis de tractament recollits durant l'any 2019.

4. RESULTATS

El 2019 es van rebre **2.222** notificacions d'inici de tractament per drogodependències.

GRÀFIC 1. Evolució de les notificacions d'inici de tractament per drogodependències 2016-2019

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

4.1 Admissions a tractament distribuïts per centres notificadors

Pel que fa als centres notificadors que participen en l'elaboració d'aquest indicador, trobam una part de centres d'atenció pública i una part concertada.

Les unitats de conductes additives (UCA) conformen els recursos assistencials de caràcter públic. Es tracta de les UCA 1, 2, 3, 4 i la Jove. Són centres ambulatoris que atenen de manera integral les persones que presenten problemes d'addicció a substàncies diverses (alcohol, cànnabis, cocaïna, heroïna, etc.) o conductes additives (ludopatia, tecnologies digitals, compres compulsives, etc.), i també les seves famílies.

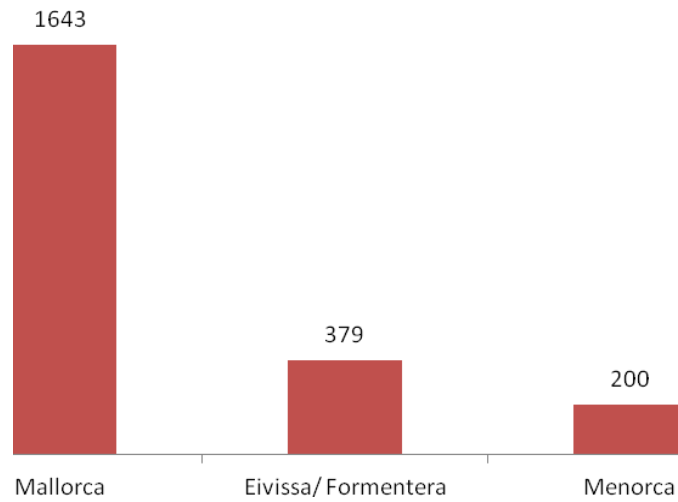
Hi ha cinc centres que depenen organitzativament de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca i cobreixen la ciutat de Palma: quatre que atenen població de més de 21 anys i tenen un centre de salut assignat, i un cinquè (l'UCA Jove) que atén joves menors de 21 anys residents a Mallorca.

L'atenció a la població de més de 21 anys de fora de Palma correspon a les UCA que depenen de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS), aquestes estan organitzades territorialment a fi d'acostar els ciutadans amb aquesta problemàtica al recurs més pròxim al seu poble. S'organitzen de la manera següent: UCA Calvià, Inca, Manacor, Migjorn i Palma (perifèria). Cobreixen tots els pobles de Mallorca, a excepció de la ciutat de Palma.

També amb l'objectiu d'acostar l'accés als recursos públics a tots els ciutadans, a Eivissa hi ha l'UCA d'Eivissa i Formentera, i a Menorca hi ha dues UCA: una a Ciutadella i una altra a Maó. Aquestes depenen dels consells insulars respectius.

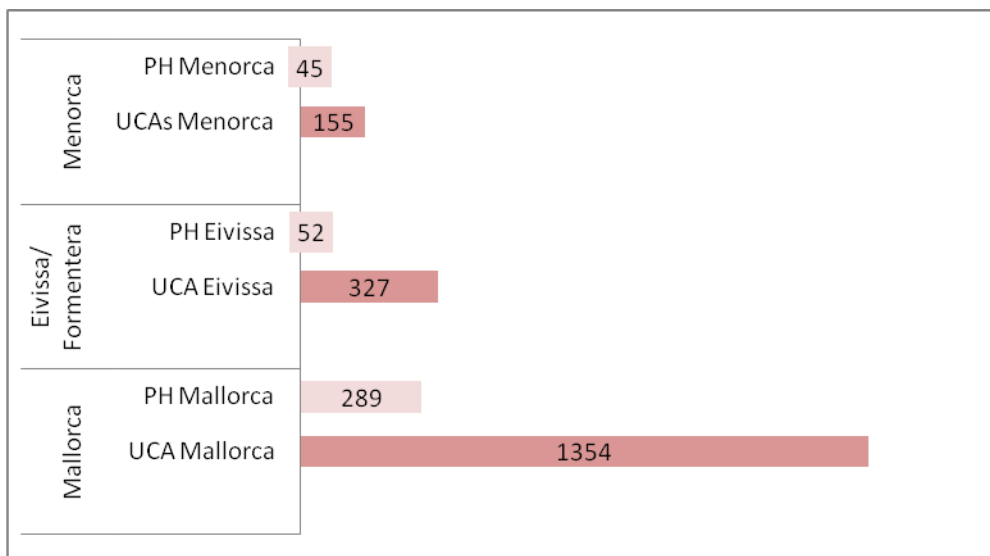
La part concertada la conforma Projecte Home, associació declarada d'utilitat pública pel Consell de Ministres de 29 de desembre de 1993). Aborda les addiccions a través d'un model biopsicosocial. Aquesta associació té delegacions a les tres illes.

GRÀFIC 2. Nombre d'admissions per illes

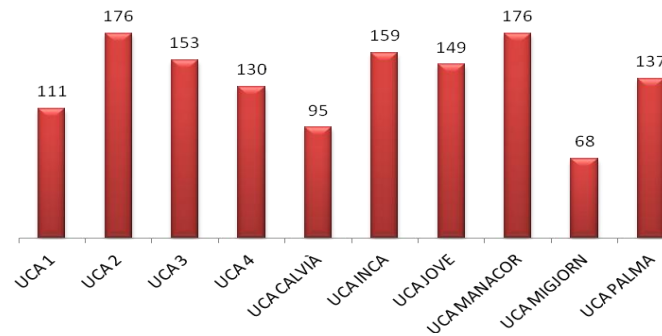
Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

GRÀFIC 3. Nombre d'admissions per illes i per notificacions d'UCA i Projecte Home

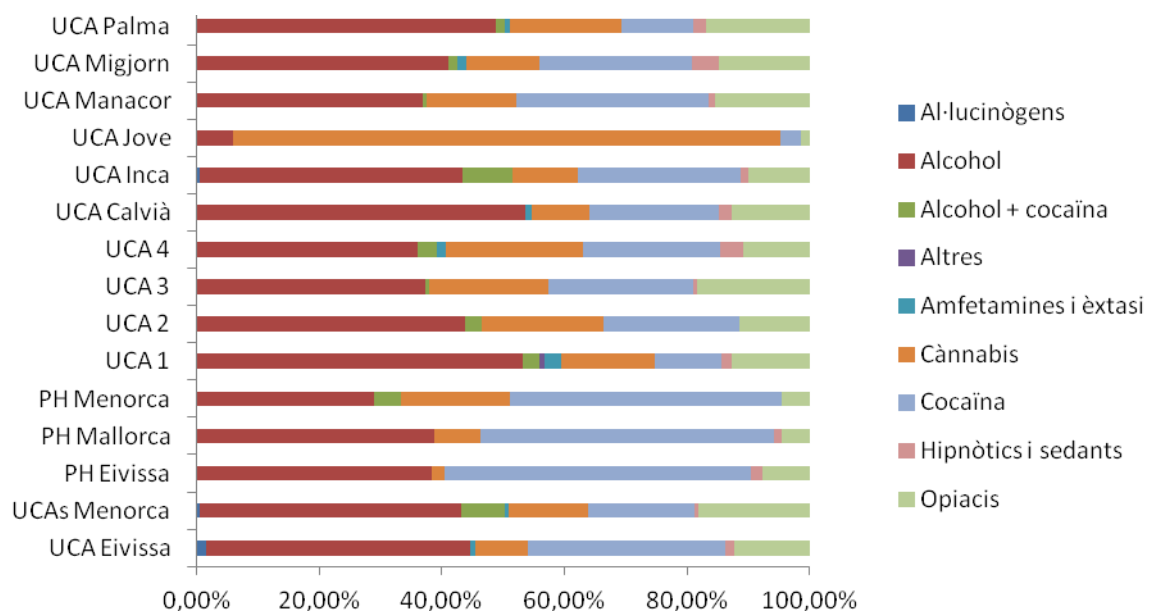
Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

GRÀFIC 4. Nombre d'admissions a tractament per desglossament UCA Mallorca

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

GRÀFIC 5. Distribució de les admissions a tractament per centre notificador segons substàncies

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Tots els centres han notificat un gran nombre d'admissions a tractament per alcohol, situació que coincideix amb la descripció general, ja que es tracta de la droga més notificada, seguida de la cocaïna i del cànnabis.

El 53,68 % de totes les notificacions de l'UCA de Calvià són per alcohol. Les dues UCA de Menorca i la d'Eivissa tenen una xifra semblant per a la mateixa substància: un 42,58 % i un 43,12 %, respectivament.

En el gràfic també es pot observar que un percentatge elevat (89,26 %) de les notificacions de l'UCA Jove tenen com a droga principal el cànnabis.

Així mateix, cal destacar que la meitat (50 %) de les notificacions de Projecte Home d'Eivissa foren per cocaïna.

4.2 Admissions a tractament distribuïts per sexe, per substància consumida i per grups d'edat

El 75,29 % (1.673) dels usuaris admesos a tractament han estat homes i el 24,71 % (549) dones, distribució similar a anys anteriors.

TAULA 1. Admissions a tractament per droga principal i sexe (N=2.222)

<i>Droga principal</i>		<i>Home</i>	<i>Dona</i>	<i>Total</i>
Opiacis	N	213	40	253
	%	12,73 %	7,29 %	11,39 %
Cocaïna	N	486	101	587
	%	29,05 %	18,40 %	26,42 %
Amfetamines i èxtasi	N	10	2	12
	%	0,60 %	0,36 %	0,54 %
Hipnòtic i sedant	N	20	11	31
	%	1,20 %	2,00 %	1,40 %
Al·lucinògens	N	7	0	7
	%	0,42 %	0,00 %	0,32 %
Cànnabis	N	291	117	408
	%	17,39 %	21,31 %	18,36 %
Alcohol	N	612	268	880
	%	36,58 %	48,82 %	39,60 %
Alcohol + cocaïna	N	34	9	43
	%	2,03 %	1,64 %	1,94 %
Altres	N	0	1	1
	%	0,00 %	0,18 %	0,05 %
Total	N	1.673	549	2.222
	%	100 %	100 %	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Les dones s'han admès a tractament en un percentatge més alt que els homes per alcohol (48,82 % dones vs. 36,58 % homes) i també per cànnabis (21,31 % dones vs. 17,39 % homes).

S'esdevé el contrari en les admissions per cocaïna (29,05 % homes vs. 18,40 % dones) i per opiacis (12,73 % homes vs. 7,29 % dones).

Respecte de la substància més consumida, i per al total d'inicis de tractament, la substància principal ha estat l'alcohol, amb el 39,60 %, seguit de la cocaïna, amb el 26,42 %, i del cànnabis, amb el 18,36 %.

Els opiacis representen un 11,39 % del total. El 89,72 % d'aquests fan referència a l'heroïna. El 10,28 % d'admissions a tractament és per mescles d'heroïna amb cocaïna o altres opiacis.

TAULA 2. Admissions a tractament per opiacis i sexe (N=253)

<i>Opiacis</i>	<i>Home</i>	<i>%</i>	<i>Dona</i>	<i>%</i>	<i>Total</i>	<i>%</i>
Heroïna	192	90,14 %	35	87,50 %	227	89,72 %
Heroïna + cocaïna base (mescla)	3	1,41 %		0,00 %	3	1,19 %
Heroïna + cocaïna sense especificar (mescla)	5	2,35 %	1	2,50 %	6	2,37 %
Altres opiacis	13	6,10 %	4	10,00 %	17	6,72 %
Total	213	100 %	40	100 %	253	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

TAULA 3. Distribució d'inicis de tractament per grups d'edat i sexe

Grup d'edat Anys	Home		Dona		Total	
	N	%	N	%	N	%
12-14 anys	8	0,36 %	7	0,32 %	15	0,68 %
15-19 anys	112	5,04 %	41	1,85 %	153	6,89 %
20-24 anys	110	4,95 %	23	1,04 %	133	5,99 %
25-29 anys	152	6,84 %	56	2,52 %	208	9,36 %
30-34 anys	233	10,49 %	63	2,84 %	296	13,32 %
35-39 anys	285	12,83 %	95	4,28 %	380	17,10 %
40-44 anys	248	11,16 %	71	3,20 %	319	14,36 %
45-49 anys	211	9,50 %	67	3,02 %	278	12,51 %
50-54 anys	127	5,72 %	51	2,30 %	178	8,01 %
55-59 anys	98	4,41 %	41	1,85 %	139	6,26 %
60-64 anys	48	2,16 %	20	0,90 %	68	3,06 %
65-69 anys	23	1,04 %	9	0,41 %	32	1,44 %
70-74 anys	14	0,63 %	5	0,23 %	19	0,86 %
75 o més	4	0,18 %	0	0,00 %	4	0,18 %
Total	1.673	75,29 %	549	24,71 %	2.222	100,00 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

S'hi observa que el grup majoritari que accedeix a un tractament és el que es troba en les edats situades entre els 30-49 anys d'edat, que representa el 57,29 % del total d'admissions a tractament. Els menors de 25 anys suposen el 13,55 % del total.

La raó de masculinitat és de 3,05, cosa que reflecteix que el 75 % dels pacients que van iniciar un tractament són homes.

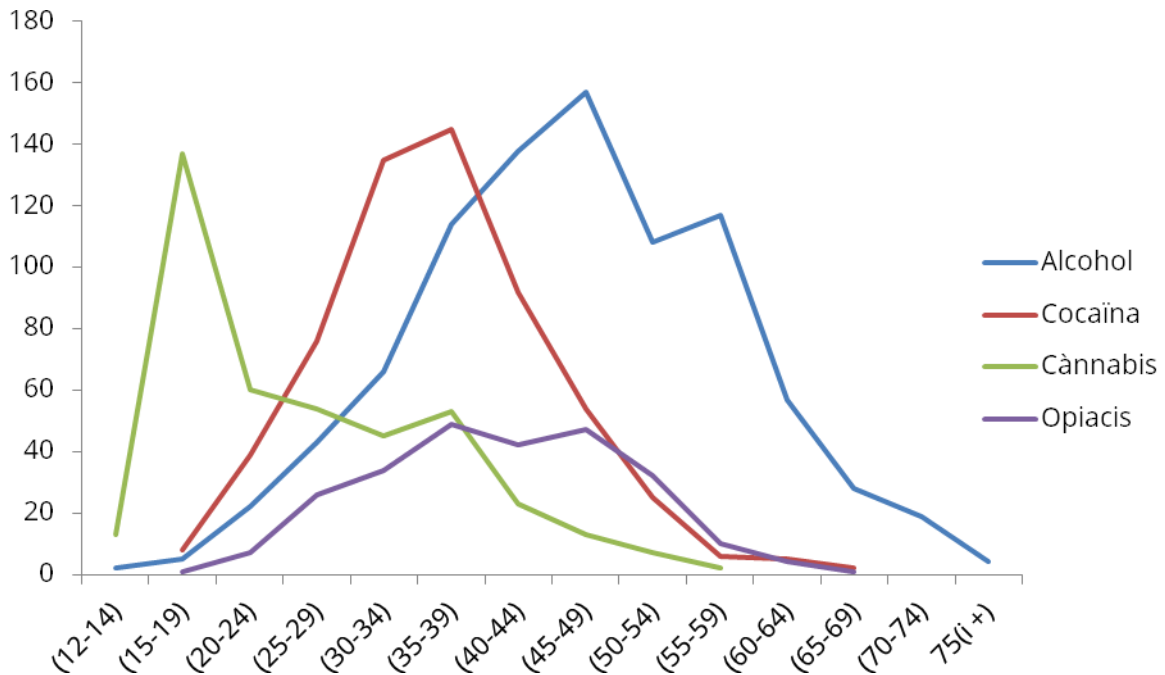

Taula 4. Distribució d'inicis de tractament per substància principal consumida i intervals d'edat

<i>Edat</i>	<i>Total</i>	<i>Alcohol</i>	<i>Cocaïna</i>	<i>Cànnabis</i>	<i>Opiacis</i>	<i>Alcohol + cocaïna</i>	<i>Hipnòtic i sedant</i>	<i>Amfetamines i èxtasi</i>	<i>Al·lucinogen</i>	<i>Altres</i>
12-14 anys	15	2		13						
15-19 anys	153	5	8	137	1		1	1		
20-24 anys	133	22	39	60	7	3		2		
25-29 anys	208	43	76	54	26		3	4	2	
30-34 anys	296	66	135	45	34	9	3	1	3	
35-39 anys	380	114	145	53	49	10	6	2	1	
40-44 anys	319	138	92	23	42	13	9	1		1
45-49 anys	278	157	54	13	47	5	2			
50-54 anys	178	108	25	7	32	2	3	1		
55-59 anys	139	117	6	2	10	1	3			
60-64 anys	68	57	5		4		1		1	
65-69 anys	32	28	2	1	1					
70-74 anys	19	19								
75 o més	4	4								
Total general	2.222	880	587	408	253	43	31	12	7	1

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

GRÀFIC 6. Distribució d'inicis de tractament per substància consumida (alcohol, cocaïna, cànnabis, opiàcis) i intervals d'edat

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

En la taula 4 podem veure les substàncies per les quals s'inicia un tractament per intervals d'edat dels pacients. La substància per la qual s'inicia un tractament varia en funció de l'edat. Així, s'observa que el 86,67 % de joves de 12 a 14 anys inicien el tractament per cànnabis; en els joves de 15 a 19 anys, aquesta substància causa el 89,54 % dels inicis de tractament. El percentatge disminueix a mesura que augmenta l'edat.

A partir de l'interval 25-29 anys, els tractaments iniciats per consum de cànnabis disminueixen i guanyen els inicis de tractament per cocaïna i alcohol.

De 35 a 39 anys tenim un 30 % de persones que inicien un tractament per alcohol. Aquesta substància representa el 87,50 % en el tram de 65 a 69 anys.

El 55,68 % dels pacients que van iniciar un tractament per alcohol es concentren en el tram d'edat de 45 anys i més.

De 50 a 54 anys hi ha un 17,98 % de persones que inicien un tractament per opiacis, i un 12,89 % entre les de 35-39 anys. Suposa el 16,91 % en el tram de 45 a 49 anys.

En resum, s'observen tres patrons d'admissions a tractament segons la droga: en el tram de les persones més joves, el cànnabis és el principal responsable de les admissions a un tractament; en el tram intermedi d'edat, la cocaïna i l'alcohol són les substàncies causants de la problemàtica, i aquesta darrera droga és la que origina el tractament en persones d'edat més avançada.

TAULA 5. Estadístics descriptius d'edat d'admissió a tractament per droga principal

<i>Droga principal</i>	<i>Mitjana</i>	<i>Desviació típica</i>	<i>Mediana</i>	<i>Mínim</i>	<i>Màxim</i>
Opiacis	40,72	9,43	41	19	68
Cocaïna	36,16	8,48	36	16	69
Cànnabis	26,44	10,18	24	13	68
Alcohol	46,19	11,66	46	14	81
Hipnòtics i sedants	41,35	10,49	40	16	61
Amfetamines i èxtasi	30,75	10,12	27	17	54

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

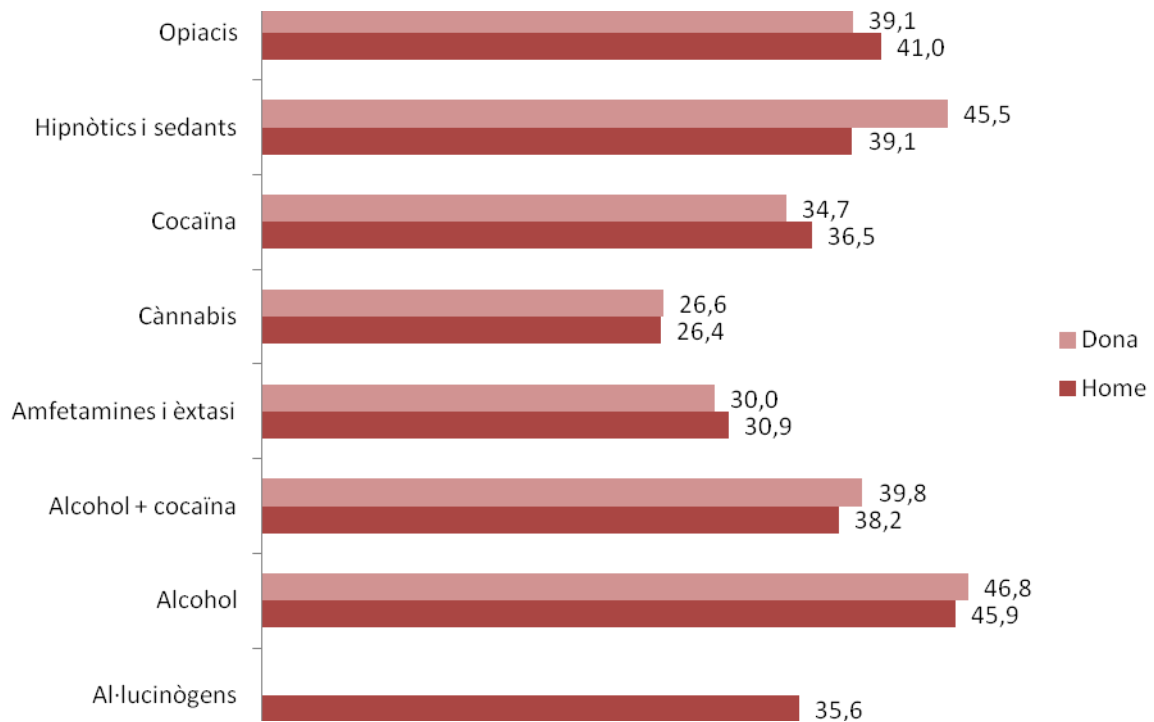
TAULA 6. Estadístics descriptius d'edat d'admissió a tractament per droga principal (heroïna)

<i>Droga principal</i>	<i>Mitjana</i>	<i>Desviació típica</i>	<i>Mediana</i>	<i>Mínim</i>	<i>Màxim</i>
Heroïna	40,29	8,95	40	20	62

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Pel que fa a l'edat d'admissió a tractament per droga principal, s'observa que en el cànnabis la mitjana és de 26,44 anys ($\pm 10,18$ anys) i que en l'alcohol la mitjana és de 46,19 anys ($\pm 11,66$ anys).

GRÀFIC 7. Mitjana d'edat d'admissió a tractament per droga principal i sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Taula 7. Estadístics descriptius d'edat d'inici en el consum per droga principal

Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim
Opiacis	22,72	9,37	20	11	66
Cocaïna	20,60	6,25	19	11	58
Cànnabis	15,76	4,75	15	9	42
Alcohol	20,43	9,45	17	6	70
Hipnòtics i sedants	28,13	10,54	29	12	53
Amfetamines i èxtasi	23,17	8,36	19,5	13	38

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

TAULA 8. Estadístics descriptius d'edat d'inici en el consum per heroïna

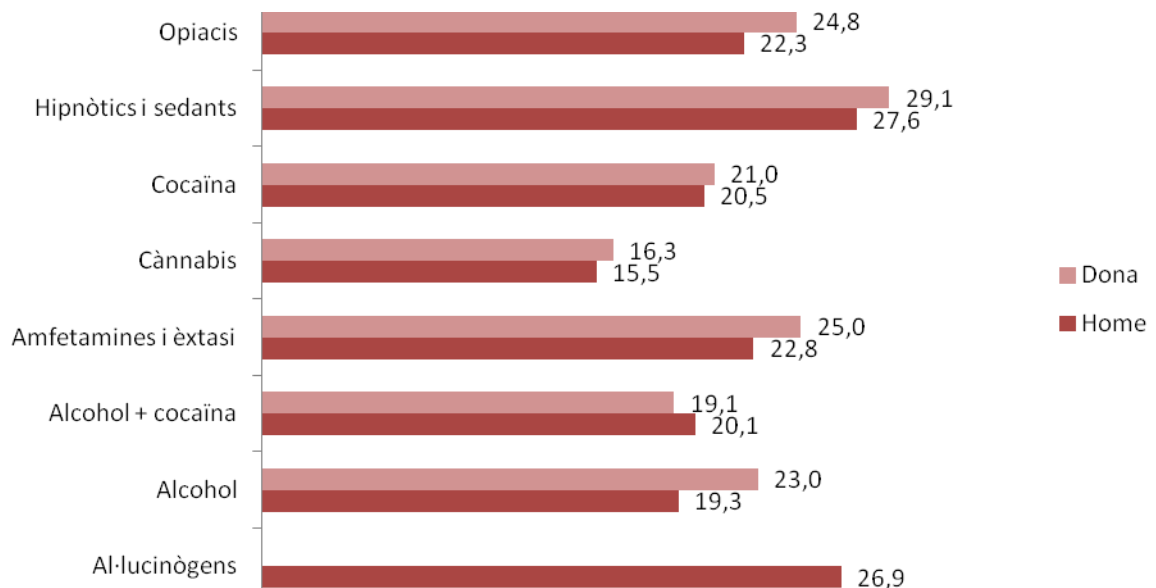
Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim
Heroïna	21,69	7,91	19	11	52

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

L'edat mitjana d'inici del consum per opiacis és de 22,72 anys, amb una mediana de 20 anys ($\pm 9,37$ anys).

S'observa que l'edat mitjana d'inici és molt més baixa en les admissions per cànnabis que en les altres drogues, 15,76 anys ($\pm 4,75$ anys).

GRÀFIC 8. Mitjana d'edat d'inici en el consum per droga principal i sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Taula 9. Estadístics descriptius d'anys d'addicció per droga principal

<i>Droga principal</i>	<i>Mitjana</i>	<i>Desviació típica</i>	<i>Mediana</i>	<i>Mínim</i>	<i>Màxim</i>
Opiacis	18,00	10,31	18	0	39
Cocaïna	15,56	8,42	16	0	47
Cànnabis	10,70	8,85	8	0	41
Alcohol	25,79	13,51	26	0	61
Hipnòtics i sedants	13,23	8,62	10	1	36
Amfetamines i èxtasi	7,58	9,11	5	1	35

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

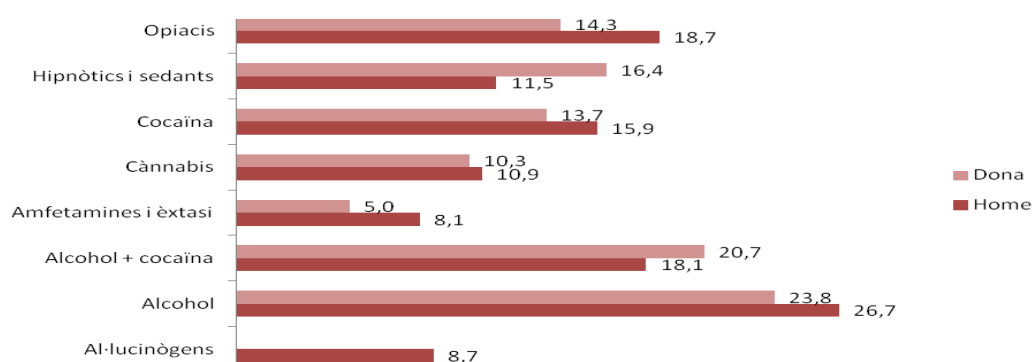
TAULA 10. Estadístics descriptius d'anys d'addicció per heroïna

<i>Droga principal</i>	<i>Mitjana</i>	<i>Desviació típica</i>	<i>Mediana</i>	<i>Mínim</i>	<i>Màxim</i>
Heroïna	18,60	10,11	18,5	0	39

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Pel que fa als anys d'addicció per droga principal, en la taula es pot veure que les persones admeses per alcohol són les que tenen més anys d'addicció.

Gràfic 9. Mitjana d'anys d'addicció per droga principal i sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

4.3 Distribució per província de residència, lloc de residència i procedència de tractament i convivència

La província de residència d'inicis de tractament mostra que el 99,14 % del total dels casos pertanyen a les Illes Balears.

El 76,73 % dels admesos a tractament (1.705) van néixer a Espanya. El 23,73 % restant (517) van néixer fora d'Espanya.

TAULA 11. Distribució d'inicis de tractament per lloc de residència

Lloc de residència	Freqüència	%
Casa, pis, apartament	1.907	85,82 %
Allotjament inestable/precari	117	5,27 %
Centre penitenciari (o similar)	138	6,21 %
Altra institució	49	2,21 %
Pensió, hostal, hotel	8	0,36 %
Desconegut	3	0,14 %
Total general	2.222	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

El 86 % han viscut a una casa, un pis o un apartament els trenta dies abans d'iniciar el tractament. El 5,27 % va contestar que vivia en un allotjament inestable o precari. El 6,21 %, a un centre penitenciari o similar (centres de justícia juvenil).

Dels pacients que van iniciar el tractament, el 33,84 % del total hi acudeixen en la majoria de les ocasions per iniciativa pròpia. El 15,93 % van ser derivats per un metge d'atenció primària, i l'11,66 %, derivats per familiars o amistats. Aquestes tres procedències de derivació suposen el 61,43 % del total de casos.

TAULA 12. Distribució d'inicis de tractament per procedència de la derivació

<i>Procedència</i>	<i>Freqüència</i>	<i>%</i>
Iniciativa pròpia	752	33,84 %
Metge d'atenció primària	354	15,93 %
Familiars o amistats	259	11,66 %
Hospital o altres serveis de salut	235	10,58 %
Serveis legals o policials	198	8,91 %
Serveis socials	153	6,89 %
Presó, centre de reforma	128	5,76 %
Altres serveis de tractament	124	5,58 %
Serveis d'educació	6	0,27 %
Empresa o ocupador	6	0,27 %
Altres	6	0,27 %
Desconeguda	1	0,05 %
Total general	2.222	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

En les persones que inicien tractament i provenen d'un centre penitenciar, s'observa que les substàncies consumides més habituals són el cànnabis, la cocaïna i l'heroïna, en aquest ordre, de major a menor.

TAULA 13. Distribució d'inicis de tractament per convivència els trenta dies previs a l'admissió

<i>Convivència</i>	<i>Freqüència</i>	<i>%</i>
Família d'origen	653	29,39 %
Tot sol	408	18,36 %
Parella i fills	394	17,73 %
Amb parella	319	14,36 %
Amistats	143	6,44 %
Detingut	135	6,08 %
Sol amb fills	91	4,10 %
Alberg	70	3,15 %
Desconeguda	5	0,23 %
Altres	4	0,18 %
Total general	2.222	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

4.4 Distribució per nivell d'estudis i situació laboral

TAULA 14. Distribució d'inicis de tractament per nivell d'estudis

<i>Nivell d'estudis</i>	<i>Freqüència</i>	<i>%</i>
Primària completa	912	41,04 %
ESO	593	26,69 %
Batxillerat o cicle formatiu de grau mitjà	302	13,59 %
Primària incompleta	258	11,61 %
Estudis universitaris	112	5,04 %
Desconegut	32	1,44 %
No sap llegir ni escriure	13	0,59 %
Total general	2.222	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

El 41,04 % dels pacients d'inicis de tractament tenen estudis de primària. El 26,69 % tenen l'ESO. El 13,59 % del total ha fet batxillerat o un cicle formatiu de grau mitjà. Aquests tres grups representen el 81,32 % del total.

TAULA 15. Distribució d'inicis de tractament per situació laboral

Situació laboral	Freqüència	%
Contracte indefinit o autònom	705	31,73 %
Aturat, havent fet feina abans	691	31,10 %
Contracte temporal	390	17,55 %
Pensionista i incapacitat permanent	176	7,92 %
Aturat, sense haver fet feina abans	126	5,67 %
Estudiant	105	4,73 %
Desconeguda	12	0,54 %
Treballador sense sou per a la família	9	0,41 %
Tasques de la llar	8	0,36 %
Total general	2.222	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

El 36,77 % del total estava aturat a l'inici de tractament, el 31,73 % tenia contracte indefinit o autònom. El 17,55 % feia feina amb contracte temporal.

4.5 Distribució per tractament previ i via d'administració

TAULA 16. Distribució d'inicis de tractament per tractament previ

Tractament previ	Freqüència	%
No, mai	1.160	52,21 %
Sí, per la mateixa droga	954	42,93 %
Sí, per una droga diferent	63	2,84 %
Sí, per la mateixa droga i per una altra de diferent	42	1,89 %
Desconegut	3	0,14 %
Total general	2.222	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

El 52,21 % declara no haver seguit cap tractament previ, mentre que el 47,66 % declara haver-ne seguit.

TAULA 17. Distribució d'inicis de tractament segons substàncies i tractament previ (%)

Substàncies	Sí, per la mateixa droga	Sí, per una droga diferent	Sí, per la mateixa droga i per una altra de diferent	No, mai	Desconegut
Alcohol	45,68 %	2,95 %	1,02 %	50,34 %	0,00 %
Alcohol + cocaïna	62,79 %	0,00 %	0,00 %	37,21 %	0,00 %
Al·lucinògens	14,29 %	14,29 %	0,00 %	71,43 %	0,00 %
Amfetamines i èxtasi	16,67 %	0,00 %	0,00 %	83,33 %	0,00 %
Hipnòtic i sedant	29,03 %	12,90 %	12,90 %	45,16 %	0,00 %
Cànnabis	17,89 %	2,45 %	2,45 %	76,72 %	0,49 %
Cocaïna	41,74 %	2,39 %	1,87 %	53,83 %	0,17 %
Opiacis en general	77,08 %	3,16 %	3,16 %	16,60 %	0,00 %
Altres	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %	0,00 %
Total general	0,14 %	52,21 %	42,93 %	1,89 %	2,84 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Per altra part, si observam els pacients que han seguit un tractament previ segons les diferents substàncies, el 76,72 % dels consumidors de cànnabis és la primera vegada que fan un tractament en un centre d'atenció a drogodependències i el 17,89 % ja havia fet un tractament abans per aquesta substància.

Quant a l'alcohol, ha estat el primer tractament per al 50,34 % dels pacients, i en el 45,68 % ja havien estat tractats per un centre especialitzat per aquest consum.

Amb relació a l'heroïna, el 79,30 % dels admesos a tractament havien fet un tractament previ per la mateixa substància. Quant a la cocaïna, el 41,74 % havien seguit un tractament previ.

El 62,79 % dels admesos a un tractament per alcohol i cocaïna havien iniciat un tractament previ per les mateixes drogues (policonsum).

El 83,33 % dels inicis de tractament per amfetamines i èxtasi no havien realitzat cap tractament anteriorment, mentre que el 16,67 % sí havien realitzat tractament per la mateixa substància.

El 45,16 % dels inicis de tractament per hipnòtics i sedants mai havia seguit cap tractament anteriorment, i el 29,03 % sí que havia realitzat tractament per la mateixa substància.

TAULA 18. Distribució d'inicis de tractament segons opiacis i tractament previ (%)

<i>Opiacis</i>	<i>Sí, per la mateixa droga</i>	<i>Sí, per una droga diferent</i>	<i>Sí, per la mateixa droga i per una altra de diferent</i>	<i>No, mai</i>	<i>Desconegut</i>
Heroïna	79,30 %	3,52 %	3,08 %	14,10 %	0,00 %
Heroïna + cocaïna base (mescla)	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Heroïna + cocaïna sense especificar (mescla)	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Altres opiacis	35,29 %	0,00 %	5,88 %	58,82 %	0,00 %
Total	77,08 %	3,16 %	3,16 %	16,60 %	0,00 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Per altra banda, atenent la via d'administració de les drogues principals, per al consum d'heroïna la via més freqüent és la pulmonar, amb el 65,3 %, seguida de la via parenteral o injectada, amb el 26,7 %.

Pel que fa al consum de cocaïna, el 89 % va utilitzar la via intranasal o esnifada.

Respecte de les amfetamines i l'èxtasi, el 50 % utilitzava la via oral.

Finalment, quant al cànnabis, el 99,3 % utilitzava la via pulmonar, i només un 0,7 % utilitzava la via oral.

4.6 Altres drogues consumides

TAULA 19. Policonsum

Nombre de substàncies	Freqüència	%
Una sola substància	692	14,90 %
Dues substàncies	885	38,11 %
Tres substàncies	434	28,03 %
Quatre substàncies	174	14,98 %
Cinc substàncies	37	3,98 %
Total general	2.222	100 %

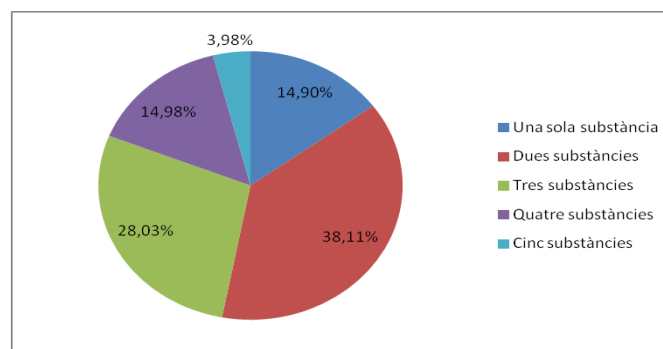
Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

De les persones que només consumeixen una substància (692) n'hi ha 393 (un 56,8 %) en què aquesta substància és l'alcohol, de les quals 262 són homes i 131 són dones.

Dels que inicien un tractament per una altra substància diferent de l'alcohol, 358 (un 26,7 %) també en consumeixen.

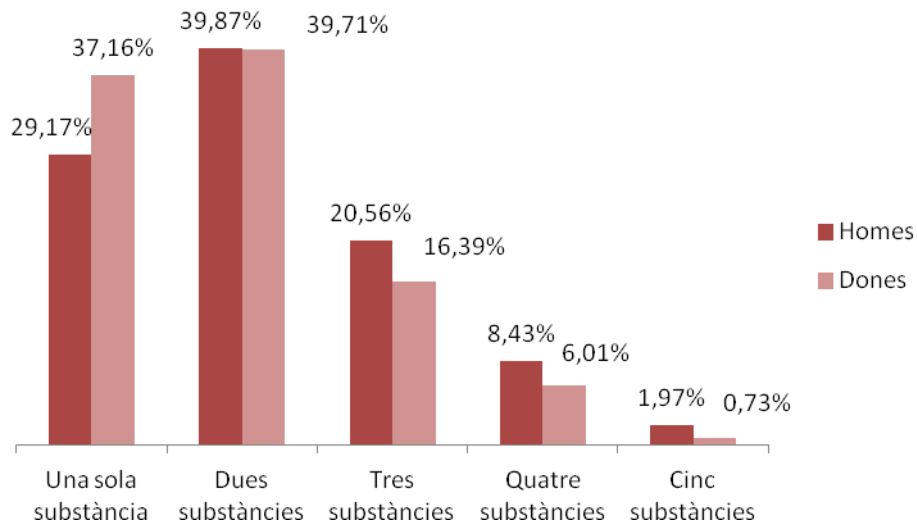
Dels que inicien un tractament per alcohol com a substància principal, 14 consumeixen també hipnòtics i sedants.

GRÀFIC 10. Nombre de substàncies consumides pels pacients d'admissions a tractament

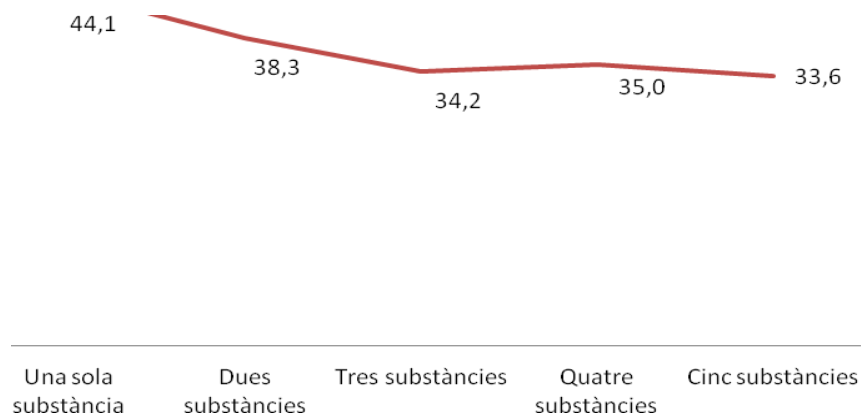
Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

GRÀFIC 11. Nombre de substàncies consumides per sexe

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

GRÀFIC 12. Mitjana d'edat per substància consumida

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Així com augmenta l'edat mitjana d'admissió, disminueix el policonsum, en línies generals.

4.7 Distribució segons estat serològic de VIH/SIDA

Si analitzam els resultats de les serologies del VIH, s'observa que hi ha **487 casos** que mai s'han fet un test de VIH: un **21,92 %** del total.

Dels **826 casos** que s'havien fet el test feia menys de dotze mesos (un **37,17 %** del total), en el 1,08 % (24 casos) hi va sortir positiu, en el 35,96 % (799 casos) negatiu, el 0,05 % (1 cas) estava pendent del resultat i el 0,09 % (2 casos) va respondre que no ho sabia.

Dels **566 casos** que s'havien fet el test feia més de dotze mesos (que representa un **25,47 %** del total), en l'1,53 % (34 casos) va sortir positiu, en el 23,04 % (512 casos) negatiu i el 0,86 % (19 casos) va respondre que no ho sabia. Un 0,05 % (1 cas) estava pendent del resultat.

Hi havia **343 casos** que no saben si s'havien fet el test, els quals representen un **15,44 %** del total.

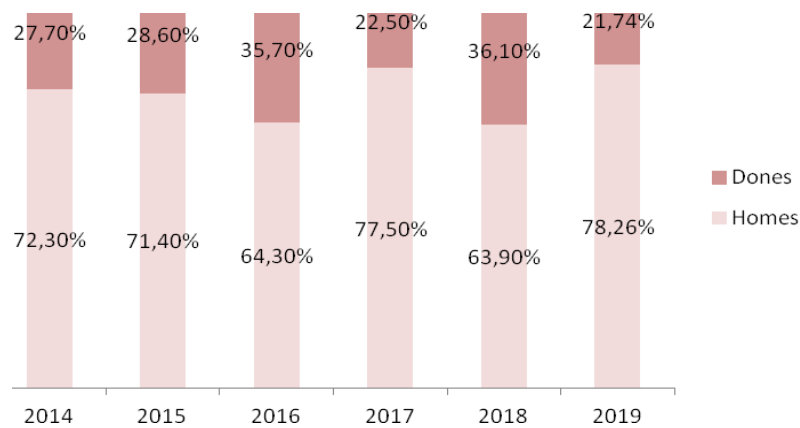
TAULA 20. Resultats serologia VIH. Freqüència i percentatge per sexes.

Test VIH	Home		Dona		Total	
	Freq.	%	Freq.	%	Freq.	%
Positiu	43	2,57 %	15	2,73 %	58	2,61 %
Negatiu	979	58,52 %	332	60,47 %	1.311	59,00 %
Pendent de resultat	2	0,12 %	1	0,18 %	3	0,14 %
Desconegut	649	38,79 %	201	36,61 %	850	38,25 %
Total general	1.673	100 %	549	100 %	2.222	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

Els 58 casos que hi van obtenir un resultat positiu representen el 2,6 % dels homes i el 3 % de les dones. Els 1.311 casos que hi van obtenir un resultat negatiu representen el 58,5 % dels homes i el 60,5 % de les dones.

GRÀFIC 13. Seropositivitat (VIH) per sexe en les persones admeses a tractament per opiàcids. Evolució per anys.

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

L'evolució mostra una tendència bastant estable en els anys estudiats, els homes presenten un percentatge major que les dones i es manté durant els anys.

TAULA 21. Seropositivitat (VIH) per sexe en les persones admeses a tractament per opiàcids. Evolució 2014-2019.

VIH	Home		Dona		Total
	Freq.	%	Freq.	%	
2014	34	72,30 %	13	27,70 %	47
2015	20	71,40 %	8	28,60 %	28
2016	18	64,30 %	10	35,70 %	28
2017	31	77,50 %	9	22,50 %	40
2018	23	63,90 %	13	36,10 %	36
2019	18	78,26 %	5	21,74 %	23

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

4.8 Compartició de xeringues

TAULA 22. Resultats de compartició de xeringues per usuaris d'heroïna. Percentatges per sexe.

<i>Compartició de xeringues/tractament per heroïna</i>	<i>Home</i>	<i>Dona</i>	<i>Total</i>
Mai	23,50 %	13,89 %	22,03 %
N'ha compartides (però no el darrer any)	22,00 %	16,67 %	21,19 %
N'ha compartides el darrer any	3,00 %	0,00 %	2,54 %
N'ha compartides el darrer mes	1,50 %	0,00 %	1,27 %
No hi escau	46,50 %	58,33 %	48,31 %
Desconegut	3,50 %	11,11 %	4,66 %
Total general	100 %	100 %	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

De les 236 persones admeses a tractament per heroïna, 200 eren homes i 36 dones.

En la taula anterior s'observa que, del total, han compartit xeringues el 25 %, enfront del 22,03 % que mai n'han compartides.

TAULA 23. Resultats de compartició de xeringues per usuaris d'heroïna. Estat serològic positiu VIH. Percentatges per sexe.

<i>Compartició de xeringues/tractament per heroïna/estat serològic positiu VIH</i>	<i>Home</i>	<i>Dona</i>	<i>Total</i>
Mai	22,22 %	0,00 %	17,39 %
N'ha compartides (però no el darrer any)	38,89 %	40,00 %	39,13 %
N'ha compartides el darrer any	11,11 %	0,00 %	8,70 %
N'ha compartides el darrer mes	11,11 %	0,00 %	8,70 %
No hi escau	11,11 %	60,00 %	21,74 %
Desconegut	5,56 %	0,00 %	4,35 %
Total general	100 %	100 %	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

De les 236 persones que han demandat tractament per heroïna, 23 han tingut resultat positiu davant el VIH. D'aquestes 18 eren homes i 5 dones. El 56,52 % havien compartit xeringues.

TAULA 24. Resultats d'usuaris admesos per heroïna que utilitzen la via injectada. Percentatges per sexe.

<i>Tractament per heroïna/via injectada</i>	<i>Home</i>	<i>Dona</i>	<i>Total</i>
Positiu	15,24 %	13,33 %	15,00 %
Negatiu	68,57 %	66,67 %	68,33 %
Desconegut	16,19 %	20,00 %	16,67 %
Total general	100 %	100 %	100 %

Font: Indicador d'admissions a tractament, 2019

63 persones (55 homes i 8 dones) han estat admeses a tractament per heroïna com a droga principal per la via injectada. De les 236 persones admeses a tractament per heroïna, 120 (15 dones i 105 homes) manifesten que s'han injectat alguna vegada (alguna vegada a la vida però no el darrer any; el darrer any però no el darrer mes, i els que s'han injectat el darrer mes).

5. CONCLUSIONS

El 2019 es van rebre **2.222** notificacions d'inici de tractament per drogodependències.

El 75,29 % (1.673) dels usuaris admesos a tractament han estat homes i el 24,71 % (549) dones, distribució similar a anys anteriors.

El 76,73 % (1.705) dels admesos a tractament van néixer a Espanya. El 23,73 % restant (517) van néixer fora d'Espanya.

Respecte de la substància consumida, l'alcohol és la droga que genera més admissions a tractament (39,60 %) seguida de la cocaïna (26,42 %) i del cànnabis (18,36 %). Del total que inicien un tractament per cànnabis, n'hi ha 161 que consumeixen tabac com a altra substància.

Els opiacis representen un 11,39 % del total. I el 89,72 % d'aquests, fan referència a l'heroïna.

Pel que fa al nombre de substàncies consumides per sexe, un 37,16 % de les dones han manifestat consumir una sola substància, enfront d'un 29,17 % dels homes. A partir de dues substàncies el percentatge dels homes és superior al de les dones.

El 86 % de les persones admeses a tractament han viscut a una casa, un pis o un apartament els trenta dies abans d'iniciar el tractament. Un 29,39 % dels pacients admesos a tractament manifesten conviure amb la família d'origen (amb els pares), mentre que un 18,36 % viuen tots sols. El 17,73 % conviuen amb la parella i els fills.

El 41,04 % dels pacients d'inicis de tractament tenen estudis de primària. El 26,69 % tenen l'ESO. El 13,59 % del total ha fet el batxillerat o un cicle formatiu de grau mitjà. Aquests tres grups representen el 81,32 % del total.

Pel que fa a la positivitat per VIH, un 1,08 % dels que s'havien fet el test feia menys de dotze mesos va donar positiu. S'observa que un 25 % dels que inicien un tractament per substàncies per via injectada han compartit la xeringa en algun moment.